

Харина О.І.,
студентка економічного факультету, групи ОП-51
Львівського національного аграрного університету

ОРГАНІЗАЦІЯ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ В УМОВАХ ІНТЕГРАЦІЇ

Сучасний етап економічного розвитку в загальносвітовому масштабі пов'язаний з інтернаціоналізацією економічних, фінансових, політичних і суспільних відносин, що є наслідком прояву глобалізаційних процесів.

Інтеграційні процеси в Україні відбуваються в умовах системної соціально-економічної кризи. Пошук шляхів виходу з кризи має на меті підвищення ефективності управління економікою як на державному рівні, так і на рівні окремого підприємства. Створення сприятливих умов з боку держави для виконання системою бухгалтерського обліку підприємства поставлених завдань є визначальними для запровадження нових підходів до організації бухгалтерського обліку, які відповідають цілям забезпечення сталого розвитку України та сучасним тенденціям світового досвіду у цій сфері. Євроінтеграція обумовлює врахування в цьому процесі кращих облікових практик.

Важливим напрямом реформування бухгалтерського обліку в Україні в умовах інтеграції є гармонізація фінансової звітності вітчизняних підприємств з міжнародними стандартами. Вивчення проблем та перспектив розвитку бухгалтерського обліку в умовах сучасної економіки займає сьогодні одне з провідних місць в наукових працях таких вчених-обліковців: Ф. Бутинця, В. Рудницького, В. Сопка, С. Левицької, З. Гуцайлюка, Є. Мниха, І. Яремка, В. Пархоменка та інших.

Будь-яке підприємство є економічною системою, яку характеризує сукупність взаємопов'язаних рівнів та елементів (підсистем), і якій притаманне багатопільове функціонування, це відкрита система, необхідною умовою існування якої є обмін з оточуючим середовищем матеріальними та інформаційними продуктами. До того ж, постійно перебуваючи під впливом оточуючого середовища, відкрита економічна система є вразливою до будь-яких зовнішніх змін. Вплив зовнішнього середовища та суб'єктивних внутрішніх чинників призводить до посилення невизначеності у діяльності підприємства, що може призвести до утворення кризових ситуацій. Відкрита економічна система є адаптованою до зовнішніх та внутрішніх змін та вимагає постійного нагляду та регулювання, яке неможливо уявити без створення сучасної інформаційної системи антикризового спрямування, що об'єднала б зовнішні та внутрішні потоки інформації та стала основою для прийняття обґрунтованих управлінських рішень.

Питання розвитку бухгалтерського обліку відповідно до умов сьогодення та перспективного розвитку економіки країни завжди було, є і буде актуальним. Україна не є винятком з цього правила, а скоріше потребує прориву наукової думки в означеному напрямі. Облік надзвичайно важливий для управління господарством. В основу його мають бути покладені інформаційна, контрольна та аналітична функції. Свої вимоги до нього ставлять також внутрішні та зовнішні користувачі облікової інформації

Так, Ф. Бутинець вважав, що «за тривалий час псевдореформ обліку Україна практично втратила колишній бухгалтерський облік, кадри, які розуміли значення і роль теорії та практики обліку, його сутність і функції в частині збереження майна власника, надання інформації для управління, правильності обчислення фінансового результату діяльності».

Облікові системи (стосовно конкретних правил і процедур ведення бухгалтерського обліку і складання звітності) історично формувались в країнах чи групах країн під впливом національних особливостей їхнього економічного і політичного розвитку. Проте інтернаціоналізація господарського життя, з одного боку, та його ринкова уніфікація, з іншого, обумовили необхідність міжнародної стандартизації обліку як основи інформаційного ділового взаєморозуміння і ефективного господарювання.

Інтеграційні процеси визначають основні вимоги до створення інформаційних систем, ключовою ланкою яких є облікова система, що призводить до необхідності узгодження

облікової політики з інформаційними потребами зовнішнього оточення. Застосування інтегрованої або автономної системи внутрішньогосподарського обліку залежить від багатьох чинників, серед яких чільним є інформаційні потреби управління. Оскільки інтегрована та автономна системи внутрішньогосподарського обліку є концептуально відмінними, вони принципово відрізняються за своєю організацією та методичним забезпеченням.

Відомо, що система обліку розподіляється на внутрішню та зовнішню. Зовнішня система обліку (бухгалтерський облік) відображує фінансові відносини підприємства з його оточенням. Внутрішня система обліку (внутрішньогосподарський облік) спрямована на вирішення таких завдань, як розрахунок затрат та обсягів виробництва, оцінка економічної ефективності діяльності підприємства у майбутньому на основі планових та інвестиційних розрахунків, створення внутрішньої статистики як інформаційної основи оперативного і стратегічного управління підприємством.

Сучасна організація облікової системи має ґрунтуватись на використанні автономної системи внутрішньогосподарського обліку, задачі якого полягають у наданні кількісних характеристик процесу виробництва продукції, контролі економічної ефективності, прогнозуванні стратегічних показників та плануванні поточної діяльності.

Як спеціальна галузь наукового знання бухгалтерський облік перебуває на стадії швидкого накопичення емпіричних даних, виникнення нових теоретичних положень та методологічних підходів. Проте базова чисельність різноманітних економічних ресурсів і процесів реальної економіки зростає ще стрімкіше, на які традиційна бухгалтерська методологія ефективної відповіді не має, що є однією з проблем розвитку бухгалтерського обліку в умовах сучасної економіки. Шлях удосконалення бухгалтерського обліку на основі його цілісності, системності та дієвості – це збереження його концептуальних основ в межах чинного правового поля. Передумовами подальшого розвитку бухгалтерського обліку є насамперед:

- уточнення та дотримання в умовах активного розвитку різноманітних облікових систем концептуальних
- основ і методологічної бази бухгалтерського обліку; уніфікація методики визначення даних бухгалтерського обліку та показників фінансової звітності
- термінології бухгалтерського обліку із застосуванням міжнародної практики стандартизації; гармонізація на основі міжнародних стандартів фінансової звітності та з урахуванням вітчизняних потреб
- і можливостей методики обліку підприємницької та непідприємницької діяльності; безперервна професійна освіта, реалізація програми сертифікації бухгалтерів та аудиторів із
- забезпеченням прийнятних для широкого загалу умов та належного рівня оцінювання.

З економічної точки зору впровадження сучасно і послідовної системи податкового і комерційного бухгалтерського обліку і звітності поліпшить інвестиційний клімат, прискорить економічне зростання і продуктивність економіки і збільшить податкові надходження до бюджету

Отже, можна зробити висновок, що удосконалення бухобліку в Україні зумовлене багатьма зовнішніми і внутрішніми факторами, зокрема розвитком євроінтеграційних процесів в Україні, розвитком міжнародного співробітництва.

Реформування і адаптація системи обліку – процес складний і потребує кропіткої роботи законодавців, науковців і практиків. Першочергової уваги потребує наукове обґрунтування, вироблення концепції такого реформування, а вже потім на основі науково обґрунтованих положень їх узаконення на вищому державному рівні.

Така система повинна базуватися на загальноприйнятих нормах і правилах з дотримання викликів сьогодення та з врахуванням міжнародного досвіду організації системи ведення бухгалтерського обліку на підприємствах України

Однак, ми вважаємо, що будь-які зміни мають буди науково обґрунтованими і враховувати як специфіку розвитку національної економіки, так і ментальність країни так і бухгалтерів-практиків.